

REFERAT Handicaprådet d. 13-04-2023

Mødedato Torsdag d. 13. april 2023 kl. 15:30

Mødested Udvalgslokalet 4. etage, Nicolaiplads 6, 6000 Kolding

Mødedeltagere John Arne Sørensen, Thorbjørn Halvorsen, Inge-Mette Ohrt Rasmussen, Jens Peder Roed, Rasmus Lund-Sørensen, Inge Holberg Lehmann, Charlotte Enevoldsen (Fravær), Pernille Hannesbo Astrup, Henning Rinkovski, Tove Mikkelsen, Dorte Møller Vistesén, Søren Berthelsen, El Hamlaoui Bahloul (Fravær), Villy Søvnald, Iben Lehmann Rasmussen, Jan Schjerning (Fravær), Søren Rasmussen, Merete Due Paarup, Birgitte Munk Grunnet, Folmer Krogh

Indholdsfortegnelse

Brugertilfredsundersøgelse af PPR.....	3
Introduktion til "Fremtidsscenarier og anbefalinger - Det gode liv med handicap"	5
Tilbage melding - Tilsynsrapport fra Det Sociale Tilsyn - 2022.....	8
Afrapportering på Tværgående samarbejde mellem Familie-, Skole- og Ungeområdet.....	10
Praksis for håndtering af klagesager på arbejdsmarkedsområdet.....	12
Besøg af handicap foreninger.....	14
Orientering til Handicaprådet april 2023.....	16
Underskriftsark.....	17

Punkt 1: Brugertilfredsundersøgelse af PPR

22/13672

Resumé

Sagen omhandler resultaterne af en brugertilfredshedsundersøgelse af Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR), som er gennemført i december 2022. Undersøgelsen er et led i at kortlægge brugertilfredsheden på børne- og uddannelsesområdet henover udvalgsperioden.

Sagen indeholder en opsamling på resultaterne af undersøgelsen. På udvalgsrådet præsenteres resultaterne af udviklingskonsulenterne Sanne H. Christensen og Ditte J. Rasmussen og suppleres af et oplæg ved chef for Pædagogik, Læring og Trivsel Claus Grønlund.

Tilføjelse til resumé

Handicaprådet orienteres om sagen.

Sagen behandles i

Børn og Uddannelse d. 8. marts 2023.

Forslag

Børne- og uddannelsesdirektøren foreslår,

at udvalget drøfter sagen, og

at resultaterne af undersøgelsen tages til efterretning.

Nyt forslag

Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen foreslår,

at Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning Børn og Uddannelse den 08-03-2023

Drøftet og godkendt.

Beslutning Handicaprådet den 13-04-2023

Handicaprådet tog orienteringen til efterretning.

Handicaprådet sætter pris på, at undersøgelsen er blevet udarbejdet og ønsker en fremtidig opfølgning. Handicaprådet er nysgerrige på om PPR favner alle dem der har behov for det eller om de bliver serviceret et andet sted.

Fraværende:

El Hamlaoui Bahloul

Jan Schjerning

Charlotte Enevoldsen

Sagsfremstilling

På udvalgsrådet i Børn og Uddannelse d. 9. februar 2022 behandlede udvalget en sag om frit valg. Her fik forvaltningen til opgave at udarbejde et oplæg til indblik i brugertilfredshed på udvalgets områder.

På udvalgsrådet d. 8. juni 2022 godkendte Børn og Uddannelse en plan for gennemførelse af brugertilfredshedsundersøgelser på børne- og uddannelsesområdet med opstart i Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) i 2. halvår 2022.

D. 14. september 2022 godkendte udvalget, at undersøgelsesdesignet skulle bestå af en spørgeskemaundersøgelse samt enkelte opfølgende interviews med det formål at belyse forældrenes oplevelse af:

- Tilgængelighed
- Information

- Samarbejde og inddragelse
- Ventetid
- Oplevet kvalitet.

Sagen indeholder en opsamling på resultaterne af undersøgelsen. På udvalgmødet præsenteres resultaterne af udviklingskonsulenterne Sanne H. Christensen og Ditte J. Rasmussen og suppleres af et oplæg ved chef for Pædagogik, Læring og Trivsel Claus Grønlund.

Dataindsamling

Der er i december 2022 gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt et bredt udsnit af forældre til børn, som modtager en indsats fra PPR. Spørgeskemaundersøgelsen er blevet suppleret med ti opfølgende interviews med forældre.

Resultater

Nedenfor fremgår de overordnede resultater af brugerundersøgelsen:

- En del forældre har vanskeligt ved at adskille PPRs indsatser fra andre indsatser i Kolding Kommune.
- De adspurgte forældre er i overvejende grad tilfredse med samarbejdet med PPR.
- Forældrene oplever at blive mødt af venlige og imødekommende medarbejdere, som spørger ind til deres oplevelse af barnets situation.
- Forældrene er i overvejende grad tilfredse med kvaliteten i den indsats, som PPR leverer.
- Analysen viser, at jo mere afgrænset barnets problemstilling er, jo større er forældrenes tilfredshed med samarbejdet og deres oplevelse af kvaliteten i indsatsen fra PPR.
- Analysen viser, at der blandt de adspurgte forældre er forskellige oplevelser af PPRs tilgængelighed og niveauet af information.
- Forældrene er blevet spurgt til deres oplevelse af ventetid. En del forældre har svært ved at huske, hvor længe der er gået fra indstilling til første kontakt med PPR, da den indsats, som PPR leverer, typisk er en del af et længere forløb, hvor der først arbejdes forebyggende i skoler og dagtilbud.

Opfølgning

Brugerundersøgelsen af PPR giver anledning til et nærmere blik på at skabe en tydeligere forventningsafstemning fremadrettet, bl.a. med fokus på information, tilgængelighed og ventetid.

Der vil i den forbindelse blive lavet intern opfølgingsproces i PPR med deltagelse af ledelse og personale. Derudover vil der blive fulgt op på resultaterne af undersøgelsen sammen med skole- og dagtilbudsledere, da de er tætte samarbejdspartnere og brugere af PPR.

Udvalget får en tilbagemelding på disse forbedringsinitiativer primo 2024.

Fraværende El Hamlaoui Bahloul, Jan Schjerning, Charlotte Enevoldsen

Punkt 2: Introduktion til "Fremtidsscenarier og anbefalinger - Det gode liv med handicap"

23/2035

Resumé

Byrådet har den 24. januar 2023 besluttet, at udvalget for Social Bæredygtigheds arbejde med "Det gode liv med handicap" skal danne grundlag for et videre arbejde med at udvikle en handicappolitik. Udvalget for Social og Arbejdsmarked har godkendt en projektplan for projektet, som forløber i hele 2023. Projektet indledes med, at alle udvalg får en introduktion til "Fremtidsscenarier og anbefalinger – Det gode liv med handicap".

Projektleder Stinna Kruse Aagaard Sonnichsen og chefkonsulent Tina Sauvr, deltager på møderne med henblik på en gennemgang af projektplanen og "Fremtidsscenarier og anbefalinger – Det gode liv med handicap".

Sagen behandles i

Børn og Uddannelse d. 12. april 2023

Social og Arbejdsmarked d. 13. april 2023

Senior d. 13. april 2023

Handicaprådet d. 13. april 2023

Sundhed og Fritid d. 2. maj 2023

Plan og Teknik d. 3. maj 2023.

Forslag

Social- og arbejdsmarkedsdirektøren foreslår,

at udvalgene og Handicaprådet tager orienteringen til efterretning,

at udvalgene og Handicaprådet drøfter opmærksomhedspunkter ift. indhold og udarbejdelse af en ny handicappolitik.

Beslutning Social og Arbejdsmarked den 13-04-2023

Social og Arbejdsmarked tog orienteringen til efterretning.

Fraværende:

Jan Schjerning

Hamlaoui Bahloul

Beslutning Handicaprådet den 13-04-2023

Handicaprådet tog orienteringen til efterretning.

Handicaprådet udtrykker tilfredshed med, at handicapområdet er det første område der blev taget op i Social Bæredygtighed og bakker op om projektplanen. Handicaprådet ser frem til at blive inddraget i det videre forløb og udtrykker tilfredshed med, at inddragelsen sker på lige fod med Social- og Arbejdsmarkedsudvalget.

Fraværende:

El Hamlaoui Bahloul

Jan Schjerning

Charlotte Enevoldsen

Sagsfremstilling

Baggrund

Udvalget for Social Bæredygtighed har i 2022 udarbejdet fremtidsscenarier og anbefalinger for det gode liv med handicap. Materialet er blevet udarbejdet på baggrund af en inddragende proces med borgere og pårørende, hvor der har været foretaget interviews, dialogmøder og borgermøder med henblik på at udforme fremtidsscenarier og anbefalinger, som imødekommer borgernes behov.

Byrådet har den 24. januar 2023 besluttet, at udvalgets arbejde skal danne udgangspunkt for en ny handicappolitik på tværs af Kolding Kommune. Udvalget Social og Arbejdsmarked skal stå i spidsen for projektet.

Projektplan

Det videre arbejde med at udvikle en handicappolitik forankres i Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen. Der er udarbejdet en projektplan for arbejdet, som indeholder blandt andet formål, effekter, proces for politisk involvering og tidsplan.

Projektets formål er at understøtte et godt liv med handicap for mennesker i Kolding Kommune ved at skabe en fælles politisk retning for hele kommunens arbejde med handicapområdet. Det skal bidrage til tydelige politiske visioner og en klar retning for kommunens videre arbejde med strategi og prioriteringer på området. På baggrund af politikken vil der efterfølgende blive arbejdet med konkrete indsatser, som kan styrke kommunens arbejde med mennesker med handicap.

Effekterne af projektet forventes primært at være todelt. Borgere med handicap skal opleve, at Kolding Kommune i sine beslutninger og handlinger understøtter, at borgere med handicap får et godt liv, og at kommunen udvikler tilbud, som skaber positive forandringer for mennesker med handicap. Samtidig skal Kolding Kommune som organisation opleve, at et fokus på borgere med handicap er en naturlig del af opgaveløsningen, og at der for hvert af handicappolitikens fokusområder er en klar tilgang til, hvordan man arbejder med et godt liv med handicap i forvaltningen og i samarbejdet på tværs af forvaltninger.

Der vil igennem hele processen ske en omfattende politisk inddragelse, hvor alle udvalg involveres for at sikre, at handicappolitikken afspejler byrådets politiske ønsker inden for alle relevante fagområder. Det skal ske gennem:

1. Introduktion til ”Fremtidsscenarier og anbefalinger til det gode liv med handicap” og en faglig kvalificering heraf
2. Politiske input til og prioriteringer af handicappolitikens fokusområder og mål
3. Godkendelse af handicappolitikken i forbindelse med en intern og ekstern høringsproces.

Følgende udvalg vil være tæt inddragede: Social og Arbejdsmarked, Børn og Uddannelse, Senior, Sundhed og Fritid samt Plan og Teknik. Desuden vil følgende udvalg inddrages efter relevans: Økonomi og Strategi, Kultur samt Natur, Miljø og Klima. Herudover vil en række råd blive inddraget eller orienteret i processen. Her vil der være et særligt fokus på inddragelsen af Handicaprådet.

Projektet estimeres at løbe i hele 2023.

På udvalgmøderne i april/maj vil projektleder Stinna Kruse Aagaard Sonnichsen præsentere projektplan og processen for den politiske inddragelse.

Introduktion til ”Fremtidsscenarier og anbefalinger – Det gode liv med handicap”

På udvalgmøderne i april/maj måned vil udvalgene og Handicaprådet desuden blive introduceret til ”Fremtidsscenarier og anbefalinger – Det gode liv med handicap”. Introduktionen skal sikre et fælles politisk fundament for de videre drøftelser og prioriteringer af handicappolitiske fokusområder, som skal afspejles i handicappolitikken.

”Fremtidsscenarier og anbefalinger – Det gode liv med handicap” baserer sig på en omfattende borgerinddragelse og rummer borgerfortællinger om en række temaer inden for kommunens forskellige forvaltninger, hvor borgere med handicap har berøring:

- Mødet med kommunen
- Livet i faser
- Adgang og tilgængelighed
- Børneliv
- Arbejds- og Uddannelsesliv
- Familie og Netværk

”Fremtidsscenarier og anbefalinger – Det gode liv med handicap” er vedlagt punktet og vil blive gennemgået på møderne af chefkonsulent, Tina Sauvr, som var ansvarlig for udviklingen heraf. Der lægges desuden op til, at udvalgene drøfter opmærksomhedspunkter ift. processen og indhold for handicappolitikken.

Videre proces

Efter møderne vil der på alle udvalgmøder i juni være en proces, hvor hvert udvalg skal foreslå fokusområder og mål til handicappolitikken med udvalgenes faglige perspektiv. Samme proces vil foregå i Handicaprådet i maj. Der afholdes et byrådsseminar den 20. juni, hvor byrådet prioriterer fokusområder og mål til handicappolitikken blandt de fokusområder og mål, der er foreslået af hvert udvalg.

Bilag

Det gode liv med handicap

Fraværende Charlotte Enevoldsen, El Hamlaoui Bahloul, Jan Schjærning

Punkt 3: Tilbage melding - Tilsynsrapport fra Det Sociale Tilsyn - 2022

23/239

Resumé

Socialtilsyn Syd fører tilsyn med Kolding Kommunes sociale tilbud og udarbejder to gange årligt en tilsynsrapport. De halvårslige tilsynsrapporter for døgninstitutionen Tinghøj for anbragte børn og bostedet Kernen samt aflastningsinstitutionen Toppen, der har børn med handicap som målgruppe, afreporteres til Børn og Uddannelse.

Børn og Uddannelse forelægges resultaterne af tilsynets besøg i andet halvår 2022. Den gennemsnitlige bedømmelse af de forskellige temaer ligger generelt på et højt niveau.

Leder Familiecenteret Janne Thiel Doctor fortæller på mødet om resultaterne af tilsynsbesøgene og om, hvordan tilsynets anbefalinger vurderes, og hvordan der er arbejdet med dem. Derudover får udvalget et indblik i karakteristika for brugergruppen og beboersammensætningen på bostedet Kernen.

Tilføjelse til resumé

Familiechef Kenneth Røn Christiansen deltager på mødet og giver Handicaprådet en orientering om sagen.

Sagen behandles i

Børn og Uddannelse d. 8. februar 2023.

Forslag

Børne- og uddannelsesdirektøren foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Nyt forslag

Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Børn og Uddannelse den 08-02-2023

Godkendt.

Beslutning Handicaprådet den 13-04-2023

Handicaprådet tog orienteringen til efterretning og ønsker at få tilsendt en orientering omkring aldersgrupperne på Toppen og Kernen.

Fraværende:

El Hamlaoui Bahloul

Jan Schjerning

Charlotte Enevoldsen

Sagsfremstilling

Børn og Uddannelse forelægges tilsynsrapporterne fra Socialtilsyn Syd vedr. døgninstitutionen Tinghøj og bostedet Kernen samt aflastningsinstitutionen Toppen for andet halvår 2022. Fælles for resultaterne er, at den gennemsnitlige bedømmelse af de forskellige temaer generelt ligger på et højt niveau.

Tilsynets indhold

Socialtilsyn Syd skal via driftsorienteret tilsyn vurdere, om tilbuddet opfylder kvalitetsmodellens indikatorer og kriterier, herunder om tilbuddet fortsat opfylder betingelserne for godkendelse både fagligt, økonomisk og organisatorisk. Tilrettelæggelsen af driftsorienteret tilsyn tager altid udgangspunkt i de oplysninger, som tilbuddet har fremsendt.

Der foretages både anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg for at sikre, at tilbuddet fortsat har den fornødne kvalitet. Tilsynsbesøgene er dialogbaserede og kvalitetsudviklende. Den samlede vurdering fremgår af en tilsynsrapport, der er tilgængelig i Tilbudsportalen.

Der er i 2022 sket en ændring af målgruppen af børn og unge, der anbringes på Tinghøj. Tilsynet påpegede derfor i sin rapport for første halvår 2022 flere opmærksomheder, der efterfølgende er arbejdet med. Et opmærksomhedspunkt var f.eks., at Tinghøj ikke med den daværende bemanning besad den fornødne viden til målgruppens behov. Der blev i budget 2023 afsat 2 mio. kr. til normeringen på Tinghøj for at imødekomme dette forhold.

På mødet fremlægger leder af Familiecenteret Janne Thiel Doctor tilsynsrapporten for andet halvår 2022 og uddyber tilsynets opmærksomheder og baggrunden for dem. Oplægget giver desuden et indblik i karakteristika for brugergruppen og beboersammensætningen på bostedet Kernen.

Tilsynets besøgsnotater er vedlagt sagen som bilag.

Bilag

Besøgsnotat - Børnegruppen - 2022

Besøgsnotat - Kernen - 2022

Besøgsnotat - Toppen - 2022

Fraværende Charlotte Enevoldsen, Jan Schjerning, El Hamlaoui Bahloul

Punkt 4: Afrapportering på Tværgående samarbejde mellem Familie-, Skole- og Ungeområdet

22/17809

Resumé

Kolding Kommunes nye forvaltningsstruktur, som baserer sig på livsfaser, har skabt en række nye samarbejdsflader mellem Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen (SAF) og Børne- og Uddannelsesforvaltningen (BUF), herunder især mellem Familie- og Ungeområdet.

I juni 2022 blev der igangsat et projekt med fokus på at beskrive og synliggøre disse nye samarbejdsflader og synergier for medarbejderne. Det skulle medvirke til at sikre en smidig sagsbehandling til gavn for børn, unge og deres familier.

I august 2022 fik udvalgene Social og Arbejdsmarked samt Børn og Uddannelse en status på arbejdet - hvor den sidste opgave med at udarbejde en digital håndbog med beskrivelsen af det gode samarbejde mellem fagområderne blev igangsat. Det arbejde er nu gennemført, og resultatet forelægges udvalgene. De to dokumenter, som udgør den digitale håndbog, er vedlagt som bilag.

Tilføjelse til resumé

Familiechef Kenneth Røn Christiansen deltager på mødet og giver Handicaprådet en orientering om sagen.

Sagen behandles i

Social og Arbejdsmarked d. 7. februar 2023

Børn og Uddannelse d. 8. februar 2023.

Forslag

Social- og arbejdsmarkedsdirektøren og børne- og uddannelsesdirektøren foreslår,

at orienteringen tages til efterretning, og

at projektet afsluttes.

Nyt forslag

Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Social og Arbejdsmarked den 07-02-2023

Social og Arbejdsmarked tog orienteringen til efterretning og besluttede at projektet afsluttes, med den tilføjelse, at udvalget får en evaluering af det tværgående samarbejde mellem familie-, skole- og ungeområdet.

Fraværende:

Hamlaoui Bahloul

Beslutning Børn og Uddannelse den 08-02-2023

Godkendt med den tilføjelse, at udvalget om ca. 1 år får en evaluering af det tværgående samarbejde.

Beslutning Handicaprådet den 13-04-2023

Handicaprådet tog orienteringen til efterretning.

Handicaprådet ser med tilfredshed på det arbejde der udføres og ønsker en status på det tværgående samarbejde.

Fraværende:

El Hamlaoui Bahloul

Jan Schjærning

Charlotte Enevoldsen

Sagsfremstilling

Kolding Kommunes nye forvaltningsstruktur, som baserer sig på livsfaser, har skabt en række nye samarbejdsflader mellem Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen (SAF) og Børne- og Uddannelsesforvaltningen (BUF), herunder især mellem Familie- og Ungeområdet.

Derfor blev der igangsat et arbejde med at beskrive og synliggøre disse nye samarbejdsflader og synergier for medarbejderne. Det skulle medvirke til at sikre en smidig sagsbehandling til gavn for børn, unge og deres familier.

Udvalgene fik en status på arbejdet i august 2022, hvor den sidste opgave med at udarbejde en digital håndbog med beskrivelsen af det gode samarbejde mellem fagområderne blev igangsat. Det arbejde er nu gennemført, og resultatet forelægges udvalgene. De to dokumenter, som udgør den digitale håndbog, er vedlagt som bilag.

Ungechef Ole Graversen og familiechef Kenneth Røn Christiansen vil sætte flere ord på proces og resultat på udvalgmøderne i Social og Arbejdsmarked hhv. Børn og Uddannelse.

Arbejdet med den digitale håndbog

I august 2022 besluttede styregruppen for projektet at se nærmere på det tværgående samarbejde mellem myndighedsområdet på hhv. Familieområdet og Ungeområdet, fordi den nye livsfaseinddeling har fordret en mere tydelig dialog og beskrivelse af det nye tværgående samarbejde mellem medarbejdere på tværs.

Der blev nedsat en arbejdsgruppe med ledere og medarbejdere fra de to fagområder. Arbejdsgruppen har i løbet af efteråret udarbejdet to dokumenter, som tilsammen udgør den digitale håndbog. Det første dokument er en ny proceslinje, som beskriver de unges veje fra Familieområdet til Unge- eller Voksenområdet (vedlagt som bilag 1).

Proceslinjen viser kort og grafisk, hvordan opgaverne vedr. overdragelse af sager fra Familieområdet til Unge- eller Voksenområdet skal håndteres, og hvordan samarbejdet mellem medarbejdere i de involverede afdelinger skal foregå – herunder også en rækkefølge. Proceslinjen er målrettet ledere og medarbejdere, så de kan få et hurtigt overblik.

Proceslinjen uddybes i en Supplerende beskrivelse af samarbejdet og aftalerne (vedlagt som bilag 2). Her sættes flere ord på aftalerne og på hvilke oplysninger, der skal anvendes i forløbene. Beskrivelsen er fortsat målrettet ledere og medarbejdere.

Som noget nyt i samarbejdet er der bl.a. nedsat et Koordineringsforum, hvor tværgående komplekse sager og samarbejder kan drøftes løbende. Derudover skal der som noget nyt afholdes fysiske overdragelsesmøder, så de unge og deres familier får en bedre oplevelse af sammenhæng og koordination i overgangen mellem Familieområdet til enten Unge- eller Voksenområdet.

Medarbejderne har fået en indledende introduktion til indholdet i proceslinjen i oktober 2022, og centerlederne vil sikre, at den digitale håndbog i form af proceslinje og supplerende beskrivelse bliver kommunikeret ud til alle de relevante medarbejdere i starten af 2023, når den digitale håndbog er godkendt i de to udvalg.

Derudover vil de relevante chefer og ledere løbende koordinere samarbejdet mellem Familie-, Skole- og Ungeområdet på bl.a. Myndighedsforum og Ungeprogrammet/Chefforum for Unge, hvor der afholdes jævnlige møder.

Projektet afsluttes nu, da den digitale håndbog er produceret.

Bilag

Proceslinje, Digital håndbog (bilag 1)

Supplerende beskrivelse til proceslinjen, Digital håndbog (bilag 2)

Fraværende El Hamlaoui Bahloul, Jan Schjerning, Charlotte Enevoldsen

Punkt 5: Praksis for håndtering af klagesager på arbejdsmarkedsområdet

22/35311

Resumé

Social og Arbejdsmarked behandlede på udvalgsrådet i september 2022 de tre danmarkskort, som indeholder Ankestyrelsens omgørelsesprocenter for kommunernes afgørelser på socialområdet for 2021.

På udvalgsrådet i september 2022 blev forvaltningen i den forbindelse anmodet om at redegøre for myndighedsafdelingernes praksis i forbindelse med den sagsbehandling, der foregår, når der træffes afgørelser, som borgerne kan påklage til Ankestyrelsen.

På udvalgsrådet i december 2022 fik udvalget en orientering om unge- og voksenområdets praksis på socialområdet. I dette dagsordenspunkt orienteres om praksis samt de juridiske rammer, der gælder, i forbindelse med at der træffes afgørelser på arbejdsmarkedsområdet.

På mødet vil centerleder for Job og Fastholdelse, Bethina Danielsen, samt centerleder for Job og Uddannelse, Jens Meilandt Langdal Nielsen, give en uddybende orientering om, hvordan de to afdelinger i praksis tilrettelægger sagsbehandlingen, så borgerne inddrages, hjælpes og guides bedst muligt i sager, hvor der skal træffes afgørelser, som kan påklages til Ankestyrelsen.

Tilføjelse til resumé

Handicaprådet orienteres.

Centerleder for Job og Fastholdelse, Bethina Danielsen og centerleder for Job og Uddannelse, Jens Meilandt Langdal Nielsen deltager på mødet og giver en orientering.

Sagen behandles i

Social og Arbejdsmarked
Handicaprådet (orientering)

Forslag

Social- og arbejdsmarkedsdirektøren foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Social og Arbejdsmarked den 10-01-2023

Social og Arbejdsmarked tog orienteringen til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 13-04-2023

Handicaprådet tog orienteringen til efterretning.

Fraværende:

El Hamlaoui Bahloul

Jan Schjerning

Charlotte Enevoldsen

Sagsfremstilling

I Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen træffes hvert år en række afgørelser, som borgerne kan klage over. Ankestyrelsen er klagemyndighed på arbejdsmarkedsområdet og træffer afgørelser i klagesager.

Der træffes i kommunerne en række afgørelser, som borgerne ikke påklager til Ankestyrelsen. En afgørelse er en beslutning, der fx fastslår,

- om borgeren har ret eller ikke ret til at få tildelt en ydelse,
- at den ydelse, som borgeren allerede får, ændres i omfang eller til en anden type ydelse, eller

- at den hjælp, som borgeren allerede får, helt ophører.

Når der træffes afgørelser skal forvaltningslovens sagsbehandlingsregler følges. Det er særligt reglerne om partshøring, begrundelse og klagevejledning, som er relevante. Nedenfor redegøres derfor for forvaltningslovens regler om partshøring, begrundelse og klagevejledning.

Partshøring

Partshøring betyder, at borgeren, som er part i sagen, får mulighed for at se dokumenter i sagen, som borgeren ikke forventes at kende indholdet af, eller som borgeren ikke er bekendt med indgår i sagen.

Ved partshøring får borgeren mulighed for at kende til de oplysninger, der er i sagen, og kommentere på oplysninger, inden der træffes en afgørelse.

Det fremgår af § 19 i forvaltningsloven, at der skal partshøres, hvis;

- der er oplysninger i sagen, som er til ugunst for parten og er af væsentlig betydning for sagen, og
- der er oplysninger om faktiske omstændigheder, som borgeren ikke er bekendt med indgår i sagen.

Partshøring foretages lige inden der træffes en afgørelse i sagen. Parten har mulighed for at komme med en udtalelse inden der træffes afgørelse i sagen. Baggrunden for partshøring er, at parten bliver inddraget, og at myndighederne får det bedst mulige oplysningsgrundlag, og at myndighedernes afgørelser derved træffes på det bedst mulige grundlag.

Begrundelse

Efter endt sagsbehandling og partshøring skal afdelingen foretage en faglig vurdering af, hvilken afgørelse der skal træffes. Afgørelsen skal meddeles borgeren.

De afgørelser, der træffes i afdelingerne i Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen, skal begrundes, og begrundelsen skal fremgå af afgørelsen. I begrundelsen skal borgeren have en forklaring på, hvorfor kommunen er kommet frem til resultatet af afgørelsen. Det er dog kun afgørelser, der er bebyrdende for borgeren, som skal begrundes.

Kravet om begrundelse giver en øget sikkerhed for, at afgørelsen er rigtig, og at grundlaget for afgørelsen er sagligt og fyldestgørende. Desuden kan en begrundelse hjælpe borgeren til bedre at forstå afgørelsen. Endelig giver en begrundelse borgeren et grundlag for at tage stilling til, om afgørelsen skal påklages.

Klagevejledning

Når der kan klages over en skriftlig afgørelse, skal kommunen give borgeren vejledning om muligheden for at klage. Der skal dog ikke gives klagevejledning, hvis afgørelsen har givet borgeren fuldt ud medhold. Formålet med klagevejledning er, at borgeren, for at kunne udnytte sin klagemulighed, skal kende til klagereglerne.

Det skal af klagevejledningen fremgå, hvordan borgeren kan klage, hvornår klagefristen udløber og hvem der kan klages til. En klage kan indgives mundtligt eller skriftligt. Klagevejledningen skal gives skriftligt og samtidig med selve afgørelsen.

Princippet om dialog mellem borger og kommunen

Reglerne i forvaltningsloven om partshøring, begrundelse og klagevejledning suppleres af § 4 i retssikkerhedsloven. Det fremgår af denne bestemmelse, at borgeren skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag, og at kommunalbestyrelsen skal tilrettelægge behandlingen af sagerne på en sådan måde, at borgeren kan udnytte denne mulighed. Reglen i § 4 er udtryk for et generelt princip om dialog mellem myndighed og borger i forbindelse med at der skal træffes afgørelser.

På mødet vil centerleder for Job og Fastholdelse, Bethina Danielsen, samt centerleder for Job og Uddannelse, Jens Meilandt Langdal Nielsen, give en uddybende orientering om, hvordan princippet om borgerens medvirken og medindflydelse udmøntes i praksis i form af dialog samt en åben og gennemskuelig beslutningsproces, hvor der er fokus på borgerkontakten.

Fraværende Jan Schjerning, El Hamlaoui Bahloul, Charlotte Enevoldsen

Punkt 6: Besøg af handicap foreninger

21/26610

Resumé

Kolding Kommunes Handicapråd består af forskellige foreninger, som har medlemmer eller suppleanter i Rådet. Idet Handicaprådet ikke er repræsenteret ved alle handicap foreninger, har Rådet valgt at invitere øvrige foreninger til at deltage på et Handicaprådsmøde og fortælle om deres forening og hvad de som forening er optaget af og hvad de tænker det kunne være interessant at Handicaprådet beskæftigede sig med.

På mødet deltager bestyrelsesmedlem Pia Gaasvig og fortæller om foreningen Bedre Psykiatri.

Sagen behandles i

Handicaprådet.

Forslag

Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 13-04-2023

Handicaprådet tog orienteringen til efterretning.

Handicaprådet kvitterer Bedre Psykiatri for at tage imod invitationen og tog imod input fra Pia Gaasvig. Handicaprådet ser frem til det videre samarbejde særligt i forbindelse med udarbejdelse af den nye handicappolitik.

Fraværende:

El Hamlaoui Bahloul

Jan Schjerning

Charlotte Enevoldsen

Sagsfremstilling

Kolding Kommunes Handicapråd består af nedenstående foreninger, som har medlemmer eller suppleanter i Rådet:

CP Danmark
Autismeforeningen
ADHD Foreningen
Ulykkespatientforeningen og Polioforeningen
SIND
Diabetesforeningen
Hjerneskadeforeningen
Dansk Blindesamfund
LEV.

Idet Handicaprådet ikke er repræsenteret ved alle handicap foreninger, har Rådet valgt at invitere øvrige foreninger til at deltage på et Handicaprådsmøde. Invitationen er sendt til:

Hjernesagen
Foreningen Danske Døvblinde
Høreforeningen
Bedre Psykiatri
ULF
Scleroseforeningen

Bedre Psykiatri har taget imod invitationen og deltager på mødet og fortæller om deres forening og hvad de som forening er optaget af og hvad de tænker det kunne være interessant at Handicaprådet beskæftigede sig med.

Fraværende Charlotte Enevoldsen, Jan Schjerning, El Hamlaoui Bahloul

Punkt 7: Orientering til Handicaprådet april 2023

21/26610

Resumé

Generel orientering til Handicaprådet fra handicaprådsformand og administrationschefen m.fl.

Sagen behandles i

Handicaprådet.

Forslag

Social- og arbejdsmarkedsdirektøren foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 13-04-2023

Handicaprådet tog orienteringen til efterretning.

Fraværende:

El Hamlaoui Bahloul

Jan Schjerning

Charlotte Enevoldsen

Sagsfremstilling

Generel orientering til Handicaprådet fra handicaprådsformanden og administrationschefen m.fl., herunder

- Norgesvej
- Bæredygtighedshuset
- Ledsageplan
- Tilgængelighedspulje.

Fraværende Charlotte Enevoldsen, Jan Schjerning, El Hamlaoui Bahloul

Punkt 8: Underskriftsark

21/26610

Resumé

Handicaprådet skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende skal hvert medlem underskrive ved at trykke på godkend.

Sagen behandles i

Handicaprådet.

Fraværende El Hamlaoui Bahloul, Jan Schjerning, Charlotte Enevoldsen